

NOTĂ INFORMATIVĂ

la Proiectul de Hotărîre privind modificarea Regulamentului cu privire la interconectare

În conformitate cu prevederile pct. 12 din Regulamentul cu privire la interconectare aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației nr. 12 din 31.01.2009 „Furnizorul care nu are obligații preventive de asigurare obligatorie a tranzitului de trafic impuse de Agenție, este obligat să negocieze un acord de interconectare directă doar în cazul, în care volumul mediu lunar al traficului bidirecțional de interconectare indirectă înregistrat între acest furnizor și furnizorul-solicitant pe parcursul ultimelor 3 luni depășește o cotă procentuală din capacitatea unui port E1 stabilit de Agenție prin decizie separată”.

Avînd în vedere tratarea neunivocă a pct. 12 din Regulamentul respectiv de către furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice, Agenția a examinat suplimentar subiectul abordat și situația creată pe piața interconectării rețelelor și serviciilor, precum și a analizat traficul de interconectare (situație trim.1, 2009) a furnizorilor alternativi cu furnizorii mobili, și a decis inițierea procedurii de modificare a pct.12 din Regulamentul cu privire la interconectare.

S-a constatat că de pragul care poate conduce la obținerea de beneficii din ambele părți la interconectare, în minute, din capacitatea unui port E1 s-a apropiat doar un singur furnizor.

Astfel, Agenția a solicitat de la furnizorul respectiv informație recentă privind traficul de interconectare cu operatorii de telefonie mobilă (pentru 3 luni consecutive).

Trebuie de menționat că din datele prezentate de furnizor se poate orientativ de determinat încărcarea medie lunară (avînd în vedere redacția actuală a pct. 12 din Regulament), deoarece capacitatea unui canal este o noțiune relativă și variază puternic în funcție de furnizor, numărul de abonați, tipul de abonați, tipul traficului, numărul de canale disponibile, etc.

La data de 23 iulie curent Agenția a organizat o ședință de audieri publice a proiectului de Hotărîre a Consiliului de Administrație al Agenției cu privire la stabilirea unor condiții de interconectare directă.

În rezultatul comentariilor furnizorilor, Agenția a ajuns la concluzia că stabilirea unui procent mediu de încărcare lunar minim poate crea situații de înțelegere neunivocă de către furnizori și duce la situații de litigii.

Reieșind din cele enunțate Agenția a considerat că cea mai potrivită abordare pentru rezultatele obținute pentru interconectare directă reprezintă stabilirea traficului minim de interconectare directă. Pentru estimarea eficienței economice a canalului de interconectare este mai rezonabil de utilizat traficul în minute.

Cît privește rezonabilitatea economică a realizării unei conexiuni de interconectare directă, Agenția a efectuat o analiză economică, bazată pe abordarea LRIC. În conformitate cu această analiză, atunci cînd traficul de ieșire al operatorului atinge maxim 20-30 mii de minute, costurile lunare legate de realizarea interconectării directe devin mai mici decît costurile legate de tranzit. În cazul în care un furnizor care are trafic de ieșire mai mare de acest nivel și nu dorește să ofere interconectare directă unui solicitant, acest refuz poate avea alte cauze decît eficientizarea costurilor legate de realizarea interconectării între operatori.

În cadrul estimării efectuate de Agenție, ținând cont de cele mai bune practici europene (conform metodei LRIC), au fost luate admiteri reieșind din varianta pesimistă (cel mai scump port, cele mai înalte alte cheltuieli, cea mai mică durată de viață a echipamentelor).

În rezultat a fost obținut costul lunar mediu de aproximativ de 100 USD.

Reieșind din capacitatea lunară a unui port E1 de circa 250.000 minute (capacitatea crește, dacă sunt utilizate mai multe canale simultan), costul aferent portului E1 per minut este de circa 0,04 cenți americani (de 12 ori mai mic decât prețul pentru tranzit prin furnizorul S.A.”Moldtelecom”).

Astfel la atingerea pragului de trafic bidirecțional, de 40000 - 50.000 minute, furnizorului îi este mai convenabil interconectarea directă decât cea indirectă.

Ținând cont de estimările efectuate precum și de posibila tratare neunivocă a actualei redactări a pct. 12 din Regulamentul cu privire la interconectare, Agenția a elaborat Proiectul de Hotărîre privind modificarea acestui punct prin care se stabilește pragul de 50000 minute trafic mediu lunar bidirecțional ca fiind pragul minim la care un furnizor este obligat să negocieze un acord de interconectare directă.

Tanase Victor
Șef adjunct DRTS